

نماز روز عید فطر به یک معنا شکرانه نعمت الهی در ماه رمضان است. در نماز عید فطر بارها به خداوند عرض می‌کنیم، ما را به آن بهشت مصفای ایمان و اخلاق و عمل که این برگزیدگان را در آن جا دادی، وارد کن. از آن دوزخ عمل، اخلاق و عقیده‌ی ناشایست که عزیزان عالم خلقت را از آن محفوظ نگاه داشتی، ما را خارج کن. (۱۳۸۸/۰۶/۲۹) [www.basirat.ir](http://www.basirat.ir)

## حرف روز چرایی تداوم مشکلات اقتصادی

حل مشکلات اقتصادی - معیشتی مهم‌ترین مسئله امروز کشور است. اکنون که حدود نُه ماه از روی کار آمدن دولت سیزدهم می‌گذرد، با توجه به وعده‌ها و امیدهایی که این دولت در دل مردم ایجاد کرده، سؤال این است که چرا مشکلات اقتصادی هنوز پابرجاست و روند افزایش قیمت‌ها همچنان ادامه دارد؟

**نکات تحلیلی:** ۱- هرچند نقش متغیر روابط خارجی و به نتیجه رسیدن مذاکرات احیای برجام در اقتصاد ایران، نقش تعیین‌کننده‌ای نیست، اما از حدود یک دهه گذشته، به دلایل روانی و نه واقعی، تأثیر متغیرهای روانی و خارجی بر اقتصاد ایران تقویت شد. بر این اساس، درحالی‌که سرنوشت احیای برجام هنوز روشن نیست، طبیعی است که این متغیرها همچنان بر اقتصاد ایران اثر سوء می‌گذارد. ۲- عامل دیگری که در گرانی‌های هفته‌های اخیر تأثیر بیشتری دارد، بحث حذف ارز ۴۲۰۰ است که از این ناحیه نیز هم شوک روانی و هم شوک واقعی بر وضعیت اقتصادی وارد شد. برخی ضعف‌ها در کنترل، نظارت و مدیریت بر نظام توزیع هم بر گسترش دامنه این شوک مؤثر بود؛ باین‌حال، دولت با راه‌اندازی سامانه‌هایی مانند بازرگام یا الزام به فروش قطعات خودرو با کد رهگیری و مواردی از این قبیل، نشان داده است که روند تحول در نظام نظارت به شیوه‌های نوین را آغاز کرده است. ۳- افزایش قیمت برخی اقلام در تراز جهانی به دلیل جنگ روسیه و اوکراین؛ بنابراین، اگرچه در اثر جنگ روسیه و اوکراین، قیمت نفت بالا رفته، اما در نقطه مقابل، قیمت برخی کالاهای وارداتی هم افزایش یافته است. ۴- بخشی از افزایش قیمت‌ها به دلیل تورم انتظاری است؛ یعنی برخی صنفا و حوزه‌ها انتظار دارند که با افزایش قیمت برخی کالاها، آن‌ها نیز نرخ کالاهای خود را افزایش دهند. ۵- اساساً دولت در شرایطی اداره اقتصاد را به دست گرفت که وضعیت متغیرهای کلان اقتصاد کشور، نامطلوب بود؛ تورم بالای ۴۰ درصد، میزان نقدینگی بالای ۴۰۰۰ هزار میلیارد تومان، کسری بودجه حدود ۵۰۰ هزار میلیارد تومانی، فروش نفت زیر یک‌میلیون بشکه در روز؛ و علاوه بر این دولت گذشته بدهی‌های کلان بانکی و فروش اوراق قرضه نیز برای دولت کنونی به ارث گذاشته است. باین‌حال، در حدود نه ماه گذشته، از میزان سرعت رشد نقدینگی کاسته شده (اکنون رقم آن حدود ۵۰۰۰ هزار میلیارد تومان است)، تورم تا حدودی کنترل شده (اکنون زیر ۴۰ درصد است)، کسری بودجه تا حدودی نسبت به قبل کمتر شده، فروش نفت افزایش یافته و...؛ بنابراین، دولت در تلاش است تا متغیرهای کلان تأثیرگذار بر اقتصاد کشور را کنترل کند. در این زمینه باید گفت که آهنگ حرکت دولت در این رابطه تا حدودی مناسب است؛ اما کنترل کامل این متغیرها و نمایان شدن اثرات آن نیاز به زمان بیشتری دارد. (نویسنده: مصطفی قربانی)

## گزارش روز

### بایدن و طاقچه بالای بن سلمان!

تحولات بین‌الملل نشان می‌دهد همان‌گونه که پیرمرد ۷۹ ساله آمریکایی دیگر از اداره کشور ناتوان است، آمریکا هم در حوزه جهانی در حال از دست دادن هژمونی و برتری خود است و دیگر قدرت حکمرانی بر دنیای پیرامون را ندارد. یکی از مؤلفه‌هایی که می‌توان افول آمریکا را به‌صورت عینی فهمید، کم‌محلی‌های نیروهای تحت امر دیروز، یعنی بن سلمان و بن زاید است. **گزاره‌های خبری:** ۱- در اواخر ۱۴۰۰ و هم‌زمان با آغاز بحران اوکراین، وال‌استریت ژورنال مدعی شد که «شاهزاده بن سلمان و شیخ محمد بن زائد برای درخواست‌های آمریکا به‌منظور گفت‌وگو در دسترس نبوده‌اند و تلاش برای هماهنگ کردن تماس تلفنی بین بایدن و مقامات ارشد عربستان سعودی و امارات موفق نبوده است. یک مقام آمریکایی در این زمینه گفت: «انتظار یک تماس تلفنی بود، اما انجام نشد». ۲- این خبر آن‌قدر برای آمریکایی‌ها گران بود که موجب واکنش بلینکن، وزیر خارجه آمریکا شد. او در یک کنفرانس مطبوعاتی، با تأیید این موضوع که بن سلمان و بن زاید تماس‌های رئیس‌جمهوری آمریکا را رد کرده‌اند، برای فرار از فشار افکار عمومی، اعلام کرد: «همین دیروز، من زمان زیادی را برای گفت‌وگوی تلفنی با همتای اماراتی خود صرف کردم و ما به‌طور مرتب با هم صحبت می‌کنیم». ۳- این طاقچه بالا گذاشتن سعودی‌ها و التماس کاخ سفید برای تقویت ارتباط در بحران اوکراین در حالی است که «جن ساکی» سخنگوی کاخ سفید در یک اجلاس خبری در بهمن ۱۳۹۹ و در اوایل به قدرت رسیدن بایدن اعلام کرد که «واشنگتن برنامه‌ای برای گفت‌وگوی تلفنی با عربستان و ولیعهد سعودی ندارد. دولت جدید آمریکا در عرصه سیاست خارجی خود با عربستان سعودی تجدیدنظر کرده است».

**گزاره‌های تحلیلی:** ۱- امتناع بایدن در اوایل دوره ریاست جمهوری خود از صحبت با بن سلمان، به دلیل نفرت جامعه آمریکا از اقدامات ضد حقوق بشری بن سلمان در موضوعاتی مانند کشتار در یمن، قتل جمال خاشقچی و ... بود و امروز به خاطر بحران انرژی، مجبور به همگرایی و نزدیکی به سعودی‌ها شده است. ۲- این‌گونه برخورد بن سلمان و بن زاید که همیشه حیاط‌خلوت ایالات‌متحده بوده‌اند، نشان از افول هژمونی آمریکا دارد. در این افول سعودی‌ها ترجیح می‌دهند نگاهی به شرق داشته باشند و بن سلمان اعلام کرد که چین حدود ۱۰۰ میلیارد دلار در عربستان سرمایه‌گذاری کرده و بزرگ‌ترین شریک تجاری آل سعود است. برخی رسانه‌ها، خبر قیمت‌گذاری و خرید نفت خام از طریق یوان به‌جای دلار آمریکا، بین چین و عربستان را کودتای ریاض و پکن علیه سلطه پترودلار نام نهادند. ۳- علاوه بر ناراحتی آل سعود از نحوه مواجهه بایدن با آن‌ها، جنگ اوکراین به متحدین آمریکا آموخت که آن‌ها تکیه‌گاه محکمی برای روزهای سخت نیستند. ۴- بن سلمان در حال اجرای طرحی با عنوان چشم‌انداز ۲۰۳۰ عربستان سعودی است و افزایش قیمت نفت و افزایش درآمد سعودی می‌تواند به این بلندپروازی بن سلمان کمک کند. ۵- سرمایه‌گذاری ۲ میلیارد دلاری سعودی در شرکت افینیتی پارتنرز (Affinity Partners) به مالکیت جرد کوشنر، داماد ترامپ نشان از ناامیدی به بایدن و امید به بازگشت ترامپ دارد؛ امری که گاردین از آن به‌عنوان قمار بن سلمان بر روی ترامپ یاد کرد.

نکته پایانی اینکه، آنچه امروز در عرصه بین‌المللی از آمریکا شاهدیم، فروپاشی هژمونی ایالات‌متحده و افول آن است و آن‌گونه که رهبر معظم انقلاب فرمودند: «همچنان که شکوه و جلال کشتی معروف تایتانیک مانع از غرق شدن آن نشد، شکوه و جلال آمریکا هم مانع از غرق شدنش نیست و آمریکا غرق خواهد شد». (نویسنده: یعقوب ربیعی)

جربانی که در سال ۸۸، عرصه انتخابات را با جنگ عوض کرد!

«محمد مهاجری» فعال سیاسی اصلاح طلب در یادداشتی در روزنامه شرق نوشت: «اصلاح طلبان، به ویژه بخش تندرو آن، به دلیل اشتباه خود در ۱۳۸۸ که عرصه انتخابات را با جنگ عوض کردند و نه فقط احمدی نژاد بلکه کل نظام سیاسی کشور را به چالش کشیدند، خسارت بزرگی به خود و کشور وارد کردند. این ادعا که رفتار آن‌ها با تعاریف اصلاحات نیز فاصله جدی داشت، بیراه نیست.» این فعال اصلاح طلب در ادامه نوشت: «سخنرانی تحریک آمیز احمدی نژاد (دو روز بعد از انتخابات) و راهپیمایی نسبتاً پرجمعیت ۲۵ خرداد با حضور میرحسین موسوی و نیز ادعای اصلاح طلبان مبنی بر تقلب در انتخابات، آتش زنهایی بودند که کمترین تأثیرش بروز خشونت در کشور بود. نتیجه اینکه حصر موسوی و همسرش و کربوبی امری چندان غیرقابل پیش بینی نبود.» مهاجری با وجود اذعان به خط براندازانه اصلاح طلبان در فتنه ۸۸ و با وجود گزاره‌های فراوان در صحنه گردانی حوادث کشور توسط دشمنان خارجی در آن مقطع، این فتنه را به دعوای احمدی نژاد و میرحسین تقلیل داده و می‌پرسد که آیا برخی از افرادی که «سران فتنه» نام گرفتند، قابل جذب نبودند؟ این سؤال چه از سر تعافل یا تجاهل باشد، انکار دلسوزی رهبر معظم انقلاب و دیگر دلسوزان نظام برای خاموش کردن آتش فتنه از یک سو و رفع اتهام از سران فتنه به خاطر لجاجت و عنادشان در تقابل با نظام است! فراموش نباید کرد که این لجاجت و عناد سران فتنه، موجب بزرگ‌ترین تحریم تاریخ علیه کشور شد و کشور را تا لبه پرتگاه پیش برد و اگر درایت و زعامت رهبر معظم انقلاب و خروش مردم در حماسه نهم دی نبود، امروز وضعیت کشور غیر از این می‌بود.

افزایش مهاجرت معکوس با کاهش امید به زندگی در رژیم صهیونیستی

به اعتراف یکی از پرتیراژترین رسانه‌های رژیم صهیونیستی، نگرانی از آینده و نابسامانی درونی در جامعه اسرائیل باعث شده است تا امید به آینده در میان صهیونیست‌ها به شدت کاهش پیدا کند. ۴۰ درصد از جامعه اسرائیل اعلام کردند نسبت به آینده رژیم خود خوش بین نیستند و ۴۱ درصد نیز وجود شکاف اجتماعی را مشکل اصلی و فوری این رژیم اعلام می‌کنند. با این وجود، عملیات‌های مسلحانه فلسطینی‌ها و گسترش آن در سرزمین‌های اشغالی، به کابوس صهیونیست‌ها تبدیل شده است و تلخی زندگی در اراضی اشغالی را برای اشغالگران صهیونیست تلخ‌تر نیز کرده است؛ به طوری که آمارها از افزایش مهاجرت معکوس صهیونیست‌ها طی هفته‌های گذشته خبر می‌دهد. کانال ۱۲ رژیم صهیونیستی اعلام کرد، دستگاه امنیتی این رژیم همچنان نگران حوادث پی‌درپی، تهدیدها و پیام‌های تحریک آمیز است و خود را برای هفته‌های طوفانی و پرتنش آماده می‌کند. این کانال اضافه کرد که ارتش صهیونیستی در قدس، نوار غزه، کرانه باختری، لبنان، بلندی‌های جولان و سوریه وضعیت آماده‌باش را به «آمادگی حداکثری در چند جبهه» افزایش داده است. سرویس‌های امنیتی رژیم صهیونیستی مدعی شدند که فلسطینی‌ها عملیات مسلحانه انجام خواهند داد و تنش‌ها در بعد از ماه رمضان تشدید خواهد شد. این نگرانی‌ها با نزدیک شدن به روز نکبت یا سالروز اعلام موجودیت رژیم صهیونیستی در (۲۴ اردیبهشت‌ماه) افزایش خواهد یافت.

اینستاگرام؛ نماد آزادی بیان و دموکراسی در غرب!

اپلیکیشن اینستاگرام در ادامه سیاست‌های ضد ایرانی خود، ۵ هزار پست کاربران با هشتگ نادر طالب‌زاده را از دسترس خارج کرد! اقدام اینستاگرام در حذف اکانت و پست کاربران ایرانی در فضای مجازی پیش از این نیز و طی سال‌های اخیر اتفاق افتاده است به طوری که سال گذشته این شبکه اجتماعی، جلوگیری از انتشار پست‌های مرتبط با شهادت سردار حجازی جانشین فرمانده نیروی قدس سپاه را در دستور کار خود قرار داد. پیش از آن نیز در آذرماه ۹۹ بود که این شبکه اجتماعی آمریکایی، پست‌های کاربران ایرانی مرتبط با محکوم کردن ترور دانشمند هسته‌ای شهید فخری زاده را حذف کرد. در اقدامی دیگر این شبکه اجتماعی، هم‌زمان با شهادت سردار سلیمانی در سال ۹۸ اقدام به حذف هرگونه پست مرتبط با سردار سلیمانی کرد و حتی در اولین و دومین سالگرد این سردار عزیز، سناریوی حذف سلیمانی در شبکه‌های اجتماعی را ادامه داد. همچنین پایگاه اطلاع‌رسانی حفظ و نشر آثار سرلشکر قاسم سلیمانی تاکنون چندین بار توسط اینستاگرام بسته شده است. این نحوه مواجهه دیکتاتور مآبانه پلتفرم اینستاگرام با تجلیل از یک تحلیلگر رسانه‌ای نشان از دروغین بودن آزادی بیان و دموکراسی در غرب است.

◀ دیداری سرشار از کهنگی و ناامیدکننده! / «فیاض زاهد» فعال اصلاح طلب در روزنامه اعتماد نوشت: «وقتی عکس جلسه اصلاح طلبان را در حسینیه جماران دیدم، حسی از ناامیدی و خشم مرا فراگرفت. از منظر زیبایی‌شناسی، عکس دسته‌جمعی دوستان کهنسال و میانسال و بانوانی که در جلسه حضور دارند، نشان از قدمت، کهنگی و ناامیدی می‌دهد. نمادها قدیمی و کهنه هستند و به جای آنکه مؤید راهی به آینده باشد، نقبی به درون و گذشته می‌زند. تلخ است اما بر این باورم که برخی از ما حزب زده‌ایم تا به واسطه آن بتوانیم در جلسه تصمیم‌سازان اصلاح طلب شرکت نماییم.»

◀ سخنگوی دولت: از خواسته‌هایمان عقب نمی‌نشینیم! / «بهادری» سخنگو و رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت نوشت: «جمهوری اسلامی ایران تا صیانت کامل و جامع از حقوق ملت یعنی حفظ حقوق اقتصادی و هسته‌ای خود در مذاکرات عقب‌نشینی نمی‌کند.» وی اضافه کرده است: «فعلاً خبر تازه‌ای در خصوص مذاکرات بین نداریم.»

◀ طرح شفافیت تصویب شد / طرح دوفوریتی شفافیت قوای سه‌گانه که علاوه بر شفاف کردن فرآیندهای قانون‌گذاری در مجلس، فرآیندهای تصمیم‌سازی و اجرایی در بسیاری از نهادها و دستگاه‌های ذیل سایر قوا را نیز شفاف می‌کند، با رأی ۱۸۳ موافق نمایندگان تصویب شد. بر اساس این طرح، آرای همه نمایندگان برای اولین بار در تاریخ تشکیل مجلس، شفاف شده و مشروح مذاکرات کمیسیون‌های مختلف در دسترس همه مردم قرار می‌گیرد.

◀ افزایش ۵۷ درصدی دستمزد کارگران قطعی است / با وجود شایعات مطرح شده در خصوص احتمال کاهش ضریب افزایش حقوق کارگران، شورای اطلاع‌رسانی دولت اعلام کرد: «تصمیم شورای عالی کار برای افزایش ۵۷ درصدی کف دستمزد کارگران قطعی است. گمانه‌زنی‌ها درباره احتمال تعدیل افزایش حداقل حقوق کارگران نادرست است. دولت قاطعانه از سربازان خط مقدم تولید ملی، هم کارگران و هم کارفرمایان حمایت می‌کند و معیشت کارگران را خط قرمز خود می‌داند.»

◀ غرب چگونه پیشرفت کرد؟ / «جیسون هایکل» استاد دانشگاه لندن می‌نویسد: «در دوره زمانی ۱۷۶۵ تا ۱۹۳۸ میلادی بریتانیا در مجموع حدود ۴۵ تریلیون دلار معادل ۴۵ هزار میلیارد دلار از ثروت‌های هند را به جیب زده است. این رقم سرسام‌آوری است. برای آنکه بهتر معنای این رقم را درک کنید، بد نیست بدانید که ۴۵ تریلیون دلار، ۱۷ بار از کل تولید ناخالص داخلی سالانه امروز بریتانیا بیشتر است... ظهور صنعتی بریتانیا آن‌گونه که در کتاب‌های درسی به ما گفته می‌شود از دل موتور بخار و نهادهای مالی قدرتمند ظهور نیافته، بلکه متکی بر سرقت خشونت‌آمیز ثروت‌های سرزمین‌ها و مردمان دیگر بوده است.»